

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 173/2020
15.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца ПД „Мобтел - ПТТ“ ДОО из Београда, против тужене АА из ..., ради дуга, одлучујући о сукобу месне надлежности између Трећег основног суда у Београду и Основног суда у Крушевцу, на седници одржаној 15.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, **МЕСНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Крушевцу.

Образложење

Основни суд у Крушевцу, решењем Ипв (Ив) 79/19 од 11.07.2018. године, усвојио је приговор извршног дужника (сада тужене) и ставио ван снаге решење о извршењу Општинског суда у Крушевцу Ив 994/05 од 26.09.2015. године, у делу којим је одређено извршење и укинуо све спроведене извршне радње (став први изреке). Одлучио је да ће се поступак наставити као поводом приговора против платног налога (став други изреке) и списе предмета уступио парничном одељењу Трећег основног суда у Београду на даљи поступак (став трећи изреке). У образложењу је указао, да је извршни дужник благовремено изјавио приговор на решење о извршењу, у коме је указао на застарелост потраживања извршног повериоца, због чега је на основу члана 41. и 49. Закона о извршењу и обезбеђењу, одлучио као у изреци решења.

Трећи основни суд у Београду, није прихватио месну надлежност, већ је уз допис П 15822/19 од 13.03.2020. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду у Београду, ради одлучивања о сукобу месне надлежности. У образложењу је указао, да, како је Основни суд у Крушевцу приликом одлучивања о изјављеном приговору на решење о извршењу прихватио и засновао своју надлежност да одлучи о основаности потраживања из предлога за извршење и да ту надлежност није могао да промени после усвајања приговора, у ситуацији када извршни дужник у изјављеном приговору није истакао приговор месне ненадлежности Основног суда у Крушевцу, већ да је требао списе предмета достави парничном одељењу тог суда.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу месне надлежности на основу одредбе члана 23. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр.125/04, 111/09, 36/11 и 53/13 - УС), који се у конкретној ситуацији примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18-УС, 87/18 и 88/18-УС), утврдио да је за поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Крушевцу.

Иницијални акт, предлог за извршење на основу веродостојне исправе је 16.09.2005. године поднет Општинском суду у Крушевцу, ради наплате новчаног потраживања у износу од 14.692,76 динара, са законском затезном каматом и трошковима извршног поступка. У иницијалном акту је предложено да, у случају да извршни дужник против овог решења благовремено уложи приговор, предмет достави стварно и месно надлежном Четвртом општинском суду у Београду (уговорена надлежност у приложеном уговору закљученом између странака). Уз предлог је приложен рачун за јун 2005. године и претплатнички уговор за ГСМ (063 „Мобтел Србија“) од 03.08.2004. године, који садржи споразум у случају спора у извршавању овог уговора, где „уговорне стране уговарају надлежности суда стварне надлежности у Београду“ (закључен између тужене као претплатника и представника продајног центра). Општински суд у Крушевцу, решењем Ив 994/05 од 26.09.2005. године дозволио је предложено извршење и одмерио трошкове извршном повериоцу у износу од 1.887,00 динара. Општински суд у Крушевцу, решењем Ив 994/05 од 16.11.2009. године је наставио поступак извршења прекинут решењем Ив 994/05 од 07.03.2007. године. Тужилац као извршни поверилац се поднеском од 24.06.2016. године изјаснио у смислу члана 547. Закона о извршењу и обезбеђењу и сагласан да се поступак извршења у овом и осталим предметима извршења који се воде пред Основним судом у Крушевцу (И и Ив), настави Основни суд у Крушевцу без посебног изјашњавања. У истом поднеску је извршни поверилац (сада тужилац) означен као ПД „Мобтел – ПТТ“ ДОО, Нушићева број 16, Београд. Министарство унутрашњих послова, Одсек за управне послове из Крушевца, дописом од 25.01.2019. године, обавестило је Основни суд у Крушевцу да АА са ЈМБГ-ом наведеним у истом, има пријављено пребивалиште у ..., ..., улица ... број .../... (у иницијалном акту - предлогу за извршење, означена је адреса извршног дужника ул. ... бр. .../..., ...). У решењу Основног суда у Крушевцу, којим је исти ставио ван снаге решење о извршењу и одлучио да се поступак настави као поводом приговора против платног налога и списе предмета уступе парничном одељењу Трећег основног суда у Београду, тужилац као извршни поверилац је означен као ПД „Мобтел ПТТ“ ДОО из Београда.

Одредбом члана 15. став 1. ЗПП, је прописано, да, суд оцењује по службеној дужности, одмах по пријему тужбе, да ли је надлежан и у којем је саставу надлежан на основу навода у тужби и на основу чињеница које су суду познате. Одредбом става 2. овог члана, да ако се у току поступка промене околности на којима је заснована надлежност суда, или ако тужилац смањи тужбени захтев, суд који је био надлежан у време подизања тужбе остаје и даље надлежан и ако би услед ових промена био надлежан други суд исте врсте.

Одредбом члана 64. став 1. ЗПП, је прописано, да, ако законом није одређена искључива месна надлежност неког суда, странке се могу споразумети да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан. Одредбом става 3. овог члана, да, овај споразум важи само ако је писмено састављен и ако се тиче одређеног спора или више спорова који сви проистичу из одређеног правног односа. Одредбом става 4. овог члана, да, исправу о споразуму тужилац мора приложити уз тужбу, а тужени уз приговор ненадлежности или одговор на тужбу.

У конкретној ситуацији споразум о месној надлежности из приложеног претплатничког уговора од 03.08.2004. године, није одређен у погледу ког суда, с обзиром на то да су одредбама члана 2. став 1. тачка 14, 15, 16, 17. и 18. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“ бр. 63/01 и 42/02, који је престао да важи доношењем Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава „Службени гласник РС“ бр. 116/08 и његовим ступањем на снагу 01.01.2010. године), за територије градских општина у Београду основано пет судова: Први, Други, Трећи, Четврти и Пети општински суд у Београду. Међутим, сада су одредбама члана 3. став 1. тачка 4, 5. и 6. важећег Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник РС“ бр. 101/13) за територије градских општина у Београду основана три суда: Први, Други и Трећи основни суд у Београду. Дакле, постоји споразум само у погледу месне надлежности суда у Београду, али не и ког суда у Београду, због чега је такав споразум непотпун и не производи правно дејство.

Према томе, како је тужилац у иницијалном акту из 2005. године предложио да се у случају приговора извршног дужника (сада тужене) предмет уступи стварно и месно надлежном Четвртом општинском суду у Београду (сада Трећем основном суду у Београду), у односу на који суд није приложен споразум о месној надлежности, то је за даље поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Крушевцу, на основу одредбе члана 39. став 1. ЗПП, као суд на чијем подручју је тужена имала пребивалиште (према иницијалном акту), имајући у виду да у конкретној ситуацији није прописана искључива месна надлежност и да тужена није изјавила приговор месне ненадлежности.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 23. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић